

TANTÁRGYI ADATLAP

1. Tanulmányi program adatai

1.1. Intézmény	Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
1.2. Kar/Tanárképző Intézet	Kolozsvári Kar
1.3. Képzési ág	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
1.4. Képzési szint	Egyetemi alapképzés
1.5. Tanulmányi program	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
1.6. Képzettség	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok

2. Tantárgy adatai

2.0. Tanszék		Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszék					
2.1. Tantárgy címe		A társadalom- és politikatudományok kutatómódszertana					
2.3. Tantárgyfelelős / Előadás felelőse		dr. Toró Tibor, egyetemi adjunktus					
2.4. Egyéb oktatási tevékenységek felelősei		szeminárium		dr. Toró Tibor, egyetemi adjunktus			
		gyakorlat					
		terv					
2.5. Év	1	2.6. Félév	1	2.7. Tantárgy típusa (kötelező, opcionális, fakultatív)	K	Követelmény (vizsga, kollokvium)	V

7. Tantárgy célkitűzései

Tantárgy általános célkitűzése	A tantárgy célja, hogy a diákok megismerjék a tudományos gondolkodás alapjait és logikáját, a kutatási munka folyamatát, a politikai tudományokban alkalmazható kutatási módszereket.
Sajátos célkitűzések	• a társadalomtudományi kutatómódszertan keretén belül használt fogalmak elsajátítása • a társadalomtudományi kutatómódszertan elméleti alapjainak elsajátítása • a társadalomtudományi kutatómódszertan keretén belül használt legfontosabb kutatási módszerek alapjainak elsajátítása

8. Tartalom

Előadás	óraszám
1. Bevezetés. Ismerkedés, a tantárgy menetének és a követelmények tisztázása. Ismerkedés a társadalomtudományi kutatással. Mi a társadalomtudományi kutatás? Mi a politikatudományi kutatás? A megismerés fajtái, a tudományos megismerés jellemzői.	2
2. Ismerkedés a kutatással. A kutatási ciklus, a kutatás felépítése.	2
3. Interjú. Pár szó a kvalitatív módszerekről. Az interjú, mint társadalomtudományi módszer. Előnyei és hátrányai. Mire figyeljünk oda interjúkészítés közben.	2
4. Megfigyelés. A megfigyelés, mint társadalomtudományi módszer. Sajátosságai és szabályai, előnyei és hátrányai. A megfigyelési terepnapló.	2
5. Tartalomelemzés és dokumentumelemzés. Módszerismertetés. Melyek a tartalomelemzés és a dokumentumelemzés legfontosabb jellemzői? Gyakorlati alkalmazások és példák	2
6. Fókuszcsoport. Módszerismertetés. Melyek a fókuszcsoport szervezésének és levezetésének legfontosabb jellemzői. Gyakorlati alkalmazások és példák	2
7. Kérdőíves kutatás. Pár szó a kvantitatív kutatásról. A kérdőíves kutatás általános bemutatása. A kérdőíves kutatások típusai, a kérdőívszerkesztés elemi szabályai, a kérdőíves kutatás fázisai.	2
8. Kérdőíves kutatás 2. – A mintavétel. Reprezentativitás. Mintanagyság. Mintavétel. A mintavétel szabályai, fajtái, szükségessége. Hogyan készítünk mintát kérdőíves kutatáshoz?	2

9. Kvalitatív adatelemzés. A kvalitatív adatelemzés fejlődése. Összefüggések megállapítása. Kódolás. Fogalomtérképek. Kvalitatív adatelemzési programok.	2
10. Az okság fogalma a társadalomtudományban. Deduktív és induktív elméletalkotás, hipotézis, oksági kapcsolatok, függő és független változók. Elmélet-alkotás	2
11. Szakirodalmi áttekintő. Mi a szakirodalmi áttekintő? Fogalmak operacionalizációja és mérhetővé tétele.	2
12. Konceptualizálás és operacionalizálás. Mire használjuk a szakirodalmi áttekintőt? Társadalomtudományi fogalmak, definíciók. Mérés, mérési hiba. Megbízhatóság, érvényesség, megismételhetőség	2
13. Kutatási terv. A kutatási terv felépítése. A kutatási módszer kiválasztása. Kvantitatív és kvalitatív kutatás. Az integrált és összehasonlító kutatás. Az idő és helyszín kérdése a kutatásban.	2
14. Összefoglaló. A kutatómódszertan tantárgy összefoglalása és kiértékelése.	2
Kötelező bibliográfia Antal László: A tartalomelemzés alapjai. Magvető: Budapest, 1976 Babbie, Earl (2008): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Rudas Tamás: Közvélemény-kutatás : értelmezés és kritika. Budapest: Corvina, 2006	
Opcionális bibliográfia Iluț, Petru (1997): Abordarea calitativă a socioumanului. Concepte și metode. Iași: Polirom Héra Gábor–Ligeti György (2014): Módszertan. Budapest: Osiris Rotariu, Traian (2016): Fundamentele metodologice ale științelor sociale. Iași: Polirom Rotariu, Traian–Iluț, Petre (1999): Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Iași: Polirom Neuman, W. Lawrence (2011): Basics of Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches (3rd Edition). Pearson	

Szeminárium	óraszám
1. Bevezetés. A szeminárium menetének ismertetése	2
2. Ismerkedés a kutatással. Pár kutatás megismerése	2
3. Az interjúkészítés gyakorlati sajátosságai. Az első szemináriumi feladat ismertetése, a kutatással kapcsolatos hipotézisek megbeszélése, interjúvezető elkészítése.	2
4. A megfigyelés gyakorlati sajátosságai. A második szemináriumi feladat ismertetése, a kutatással kapcsolatos hipotézisek és a megfigyelés menetének megbeszélése.	2
5. A tartalomelemzés gyakorlati hasznosítása. A harmadik szemináriumi feladat ismertetése, a kutatással kapcsolatos hipotézisek és a tartalomelemzés menetének megbeszélése.	2
6. Fókuszcsoporthoz vizsgálat. Hogyan készítjük a fókuszcsoporthoz interjút és mi lesz az eredménye. Egy fókusz-csoportos beszélgetés megtekintése.	2
7. A kérdőív szerkesztése. A kérdőív-szerkesztés szabályai, a kérdezés szabályai, a kérdőíves kutatás szervezése. A negyedik szemináriumi feladat ismertetése, a kutatással kapcsolatos hipotézisek megbeszélése, a kérdőív összeállítása.	2
8. Kérdőíves kutatások elemzése. Mire kell odafigyelni egy kérdőíves kutatás esetén. Hogyan olvassuk a számokat?	2
9. Interjú feladat megbeszélése. Hogyan elemezzük az interjúkat?	2
10. Megfigyelés feladat megbeszélése. Hogyan elemzük a megfigyelés keretén belül?	2
11. Hogyan készül egy jó szakirodalmi áttekintő?	2
12. Bibliográfia-keresés és jegyzetelés	2
13. Hogyan készítsünk kutatási tervet? A leadandó feladat megbeszélése.	2
14. Összefoglaló. Következtetések levonása.	2
Kötelező bibliográfia Antal László: A tartalomelemzés alapjai. Magvető: Budapest, 1976 Babbie, Earl (2008): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Rudas Tamás: Közvélemény-kutatás : értelmezés és kritika. Budapest: Corvina, 2006	
Opcionális bibliográfia Iluț, Petru (1997): Abordarea calitativă a socioumanului. Concepte și metode. Iași: Polirom	

Héra Gábor–Ligeti György (2014): Módszertan. Budapest: Osiris
Rotariu, Traian (2016): Fundamentele metodologice ale științelor sociale. Iași: Polirom
Rotariu, Traian–Iluț, Petre (1999): Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Iași: Polirom
Neuman, W. Lawrence (2011): Basics of Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches (3rd Edition).
Pearson

A felmérésre való jelentkezés előfeltételei

A vizsgára való jelentkezés feltétele a szemináriumi feladatok (interjú, megfigyelés, kérdőív és kutatási terv) abszolválása

B. Értékelési kritériumok, módszerek és arányok

Végső jegy összetétele

- írásbeli vizsga (50%) – 15 rövid kérdésből álló írásbeli vizsga az órán átbeszélt tananyagból. Minden kérdés 0,6 pontot ér, 1 pontot mindenki kap hivatalból
- szemináriumi feladatok (40%) – a négy leadandó feladat (interjú, megfigyelés, kérdőív és kutatási terv) számtani középárányosa. Minden feladat átmenő jegyet kell érjen
- órai aktivitás (10%)

Dátum: 2018. szeptember 10

Tantárgyfelelős aláírása:

Gyakorlati órák felelősének aláírása:

Tanszékvezető aláírása: